

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Musilem ve věci

žalobkyně: [osobní údaje žalobkyně] zastoupená advokátkou JUDr. Andreou Židovou
sídlem Bělehradská 3347/7, 434 01 Most

proti

žalovaným: 1. Statutární město Most, IČO 00266094
sídlem Radniční 1/2, 434 01 Most
2. MOSTECKÁ BYTOVÁ, a.s., IČO 25438832
sídlem J. Skupy 2522, 434 01 Most
oba zastoupeni advokátem JUDr. Tomášem Kindlem
sídlem Blatenská 3218/83, 430 01 Chomutov

o: **žaloba o splnění povinnosti, pro diskriminaci, o náhradu nemajetkové újmy**

takto:

- I. Žaloba na zaplacení částky 387 648,50 Kč na účet insolvenčního správce žalobkyně vedený u Sberbank CZ, a.s., číslo účtu [bankovní účet], se zamítá.
- II. Žaloba na uhrazení daně z příjmu z fyzických osob žalovanými na účet Finančního úřadu pro Ústecký kraj, územní pracoviště [obec], se zamítá.
- III. Žaloba na uhrazení veškerých již žalobkyní zaplacených nákladů insolvenčnímu správci žalovanými, se zamítá.
- IV. Žaloba, kterou se žalobkyně domáhá uveřejnění omluvy žalovanými v regionálním tisku dle sídla žalovaných, vedle místa bydliště žalobkyně a místa bydliště rodinných příslušníků ([obec], [obec], [obec]) ve znění,, tímto se Statutární město Most omlouvá [jméno] [příjmení]

za diskriminační jednání vůči, které bylo způsobeno orgány města tím, že bylo rozhodnuto o upuštění vymáhání dluhu na nájemném od části obyvatele Města Mostu, zejména obyvatel nemajetných a obyvatel romského etnika, zatím co od paní [jméno] [příjmení] dluh byl a je stále vymáhán“, se zamítá.

- V. Žaloba na zaplacení částky 200 000 Kč žalovanými coby náhrady za nemajetkovou újmu žalobkyni, se zamítá.
- VI. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovaným na náhradě nákladů řízení částku 135 084,40 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám zástupce žalovaných.
- VII. České republice – Okresnímu soudu v Mostě, se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala na žalovaném zaplacení částky 387 648,50 Kč žalovaným na účet insolvenčního správce žalobkyně, vedený u Sberbank CZ, a.s., číslo účtu [bankovní účet], dále uhrazení daně z příjmu fyzických osob žalovaným na účet Finančního úřadu pro Ústecký kraj, Územní pracoviště [obec], dále uhrazení veškerých již žalobkyní zaplacených nákladů insolvenčnímu správci žalovaným, dále uveřejnění omluvy žalovaným v regionálním tisku dle sídla žalovaného, dle místa bydliště žalobkyně a místa bydliště rodinných příslušníků ([obec], [obec], [obec]). Následně doplnila žalobní návrh textem: “Tímto se Statutární město Most omlouvá [jméno] [příjmení] za diskriminační jednání vůči, které bylo způsobeno orgány města tím, že bylo rozhodnuto o upuštění vymáhání dluhu na nájemném od části obyvatele Města Mostu, zejména obyvatel nemajetných a obyvatel romského etnika, zatím co od paní [jméno] [příjmení] dluh byl a je stále vymáhán.“ Částky za nemajetkovou újmu se žalobkyně domáhala z důvodu psychické újmy, která jí měla být způsobena ztíženým společenským uplatněním v souvislosti s činností žalovaných a předchozích řízení. Žalobkyně žalobu odůvodnila tak, že žalovaní ji diskriminují tím, že u romskému etniku upouští od vymáhání pohledávek, kdežto v jejím případě tak neučinili. Její dluh přitom vznikl špatnou činností Mostecké bytové a.s., která znala její skutečnou adresu v [obec], přitom ji obesílala na její původní adresu v [obec], kde se již nezdržovala a její dřívější bydliště měla obývat jiná osoba. Základem její žaloby tedy byla její diskriminace, které se měli dopustit žalovaní, neboť si vybírali, od koho budou dlužné částky vymáhat a upřednostnili skupinu, u které vymáhání bylo snazší.

2. Žalovaní s podanou žalobou nesouhlasili, když uváděli, že pokud odpouští od vymáhání svých pohledávek, činí tak na základě nikoli etnika či národnosti, nýbrž po zaplacení minimálně jistiny, nákladů řízení a části příslušenství, popř. z jiných konkrétních důvodů doložených dlužníky. Přístup žalovaných ke všem dlužníkům je stejný. K upuštění od vymáhání pohledávek dochází také na základě zjištění, že dlužník je zcela nemajetný a to na základně věcného ověření v daném konkrétním případě, nikoli na základě rasy, etnika či jiného diskriminačního kritéria. V případě žalobkyně její dluh vůči žalované ad. 2) řádně existoval a nejednalo se o bezdůvodné obohacení žalovaných.

3. Z provedených důkazů soud zjistil, že žalobkyně užívala byt ve vlastnictví Mostecké bytové, a.s. na adrese Mostě, Františka Malíka 964/18, kdy dne 24. 10. 2006 došlo ke směně bytů mezi žalobkyní a další osobou (shodná tvrzení účastníků). Z výpisu z obchodního rejstříku soud zjistil, že společnost M bytová, a.s. má právní subjektivitu od 14. 12. 2001 a tuto měla i k datu 08. 06. 2020 (obchodní rejstřík). Statutární město Most má právní subjektivitu danou mu zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a to v § 2 odst. 1.

4. Z Potvrzení Magistrátu města Mostu, odboru finančního, oddělení správy daní, poplatků a pohledávek ze dne 21. 09. 2022 a také z Potvrzení Mostecké bytové, a.s. ze dne 23. 09. 2022 soud zjistil, že, v období od 01. 01. 2012 do 31. 08. 2022 nedošlo ze strany Statutárního města Mostu (resp. Mostecké bytové a.s.) k odpuštění žádné pohledávky na nájemném.“

5. Z usnesení Zastupitelstva města Mostu [číslo] z usnesení Rady města Mostu [číslo] soud zjistil, že bylo žalovanou ad. 1) rozhodnuto o upuštění od vymáhání pohledávek Statutárního města Mostu pro nedobytnost nebo z důvodu ne hospodárnosti dalšího vymáhání v celkové výši 17 447 214,85 Kč. Z usnesení Rady města Mostu [číslo] soud zjistil, že žalovaná ad. 1) schválila upuštění od dalšího vymáhání pohledávek Statutárního města Mostu pro nedobytnost nebo ne hospodárnost dalšího vymáhání v celkové výši 1 250 938,60 Kč.

6. Ve věci tak soud zjistil následující skutkový stav: žalobkyně užívala tzv. obecní byt v [obec], který byl ve vlastnictví Mostecké bytové, a.s. Při změně svého bydliště tento směnila s jinou osobou. Na základě pravomocného platebního rozkazu Okresního soudu v Most ze dne 23. 10. 2012, č.j.: [číslo jednací] a Exekučního příkazu sp. zn.: [spisová značka] na částku 442 543 Kč soud zjistil, že tuto částku se žalovaná ad. 2) domáhala na žalobkyni zaplatit. Soud dále zjistil, že žalovaná ad. 1) skutečně přestala vymáhat po konkrétních osobách dlužné nájemné, nicméně se jedná o nahodilý soubor osob, jimž je společné pouze to, že další vymáhání pohledávek od těchto osob by bylo neekonomické z důvodu nemajetnosti či neekonomičnosti. Žalovaní prokázali, že těmto osobám nebyl jejich dluh odpuštěn, nýbrž ze shora uvedených důvodů bylo od dalšího vymáhání upuštěno.

7. Ze souboru pohledávek žalovaných soud zjistil, že zde jsou uvedeni jednotliví dlužníci žalovaných s konkrétními částkami a stavem řízení při jejich vymáhání.

8. Po stránce právní soud posoudil věc následujícím způsobem:

Podle § 90 o.s.ř. jsou účastníky žalobce a žalovaný. Podle § 19 o.s.ř. způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má právní osobnost, jinak jen ten, komu ji zákon přiznává.

Mostecká bytová, a.s., byla v roce 2001 založena Statutárním městem Most pro zajištění provozu, správy a údržby bytových domů. Statutární město Most jako jediný zakladatel je zároveň jediným akcionářem společnosti.

9. Právní posouzení diskriminačního jednání vychází z ust. § 10 zák. č. 198/2009 Sb., rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů

(antidiskriminační zákon), kdy dojde-li k porušení práv a povinností vyplývajících z práva na rovné zacházení nebo k diskriminaci, má ten, kdo byl tímto jednáním dotčen, právo se u soudu zejména domáhat, aby bylo upuštěno od diskriminace, aby byly odstraněny následky diskriminačního zásahu a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění. (odst. 1)

Pokud by se nejevilo postačujícím zjednání nápravy podle odstavce 1, zejména proto, že byla v důsledku diskriminace ve značné míře snížena dobrá pověst nebo důstojnost osoby nebo její vážnost ve společnosti, má též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. (odst. 2)

Výši náhrady podle odstavce 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo. (odst. 3)

10. Podle Směrnice Rady č. 200/43 ze dne 29. 06. 2000 platí, že, „Předpisy týkající se důkazního břemene musí být upraveny, jakmile vznikne domněnka diskriminace, a pokud se tato situace prokáže, vyžaduje účinné zavádění zásady rovného zacházení, aby důkazní břemeno přešlo zpět na odpůrce.“

11. Na tuto úpravu navazuje nálezný Ústavního soudu ze dne 22. 09. 2015, sp. zn.: III.ÚS 1213/13, dle kterého v právní větě ad. II. je uvedeno, „Zákonná úprava dokazování v řízeních podle § 133a občanského soudního řádu, v nichž žalující strana tvrdí, že byla přímo či nepřímo diskriminována (zpravidla při současném tvrzení porušení práv zakotvených v občanském zákoníku nebo zákoníku práce a uplatňování odpovědnosti z tohoto vyplývajících), je výjimkou z obecného principu dokazování, vyjádřeného v § 120 občanského soudního řádu, podle něhož nese každý účastník důkazní břemeno ve vztahu k těm skutečnostem, které sám tvrdí. Osoba, která tvrdí, že je obětí diskriminace, sice musí nejdříve soudu předložit skutečnosti dostatečně odůvodňující závěr o

existenci možné diskriminace (musí prokázat *prima facie* zásah), jestliže tak ale učiní, je tím založena vyvratitelná domněnka, ve vztahu ke které leží povinnost dokázat opak na straně žalované. Uvedené rozložení důkazního břemene zajišťuje, aby osoby, které byly vystaveny diskriminaci, měly s ohledem na povahu předmětu sporu účinné prostředky právní ochrany, čímž ve své podstatě naplňuje ústavní požadavek rovnosti účastníků řízení podle čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (resp. rovnosti zbraní ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) v materiálním smyslu. Ostatně v případech, kdy k diskriminaci mělo dojít na základě rasového nebo etnického původu, by splnění požadavku prokázat takovouto pohnutku žalované strany ani nebylo možné.

12. Podle ust. § 133 o.s.ř. platí, že, „Pokud žalobce uvede před soudem skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že ze strany žalovaného došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci a) na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku anebo sexuální orientace v oblasti pracovní nebo jiné závislé činnosti včetně přístupu k nim, povolání, podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti včetně přístupu k nim, členství v organizacích zaměstnanců nebo zaměstnavatelů a členství a činnosti v profesních komorách, b) na základě rasového nebo etnického původu při poskytování zdravotní a sociální péče, v přístupu ke vzdělání a odborné přípravě, přístupu k veřejným zakázkám, přístupu k bydlení, členství ve spolcích a jiných zájmových sdruženích a při prodeji zboží v obchodě nebo poskytování služeb, nebo na základě pohlaví při přístupu ke zboží a službám, je žalovaný povinen dokázat, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení.

13. Podle názoru soudu jsou jednotlivé nároky žalobkyně obsahově navázány na zjištění, zda ze strany žalovaných byla žalobkyně diskriminována či nikoliv. Proto po zodpovězení této předběžné otázky soud zamítl také nárok žalobkyně na úhradu částky ve výši 387 648,50 Kč vymáhání žalovanou ad. 2) na žalobkyni, nárok žalobkyně na uhrazení daně z příjmů fyzických osob žalovanými na účet Finančního úřadu pro Ústecký kraj, územní pracoviště Teplice, jakož i nárok žalobkyně na úhradu jí vynaložených nákladů insolvenčnímu správci, jakož i nároku žalobkyně na zaplacení částky 200 000 Kč coby náhrady za nemajetkovou újmu žalobkyně žalovanými.

14. Soud má zato, že žalovaní jednoznačně prokázali, že pokud upustili od vymáhání pohledávek od dlužníků, učinili tak v konkrétních případech, kterým však není společná etnicita či rasa či jiný důvod, který by mohl být považován za diskriminační. Společnou mají pouze svou neekonomickou a nehospodárnou povahu vymáhání. Jestliže žalobkyně považovala za diskriminační, že tyto osoby většinově užívaly byty v tzv. vyloučených lokalitách či lokalitách obývaných sociálně slabšími jedinci, je u těchto osob pravděpodobné, že budou spadat pod kritérium uváděné žalovanými. Podstatné však je, že žalovaní neodpustili dlužníkům samotné pohledávky, nýbrž pouze upustili od vymáhání konkrétních pohledávek.

15. Další důkazy soud neprovedl z důvodu hospodárnosti řízení, když má zato, že vyčkání ukončení insolvenčního řízení žalobkyně, jakož i vyčkání výsledků dědického řízení po úmrtí matky žalobkyně na věci již nemůže ničeho změnit a jednalo by se pouze o nedůvodné průtahy v řízení. Proto oba tyto návrhy soud zamítl.

16. Žalovaní tedy zcela unesli obě břemena a to tvrzení a důkazní, když prokázali, že žalobkyně nebyla z jejich strany nikterak diskriminována a to ze žádného z jí uváděných diskriminačních důvodů. Na žalobkyni byla řádně vymáhána pohledávka, stejně jako u všech ostatních dlužníků. Ostatně žalovaní jsou povinni vystupovat s péčí řádného hospodáře a to dle ust. § 38 a násl. zák. č. 128/2000 Sb., o obcích.

17. Žalobkyně byla osvobozena od povinnosti hradit soudní poplatek, byla jí ustanovena advokátka JUDr. Andrea Židová pro ochranu jejích zájmů, proto soud rozhodl o nepřiznání práva na náhradu nákladů státu v tomto řízení.

18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že přiznal žalovaným, jež byly v řízení zcela úspěšné, nárok na náhradu nákladů řízení v částce 135 084,40 Kč. Tyto náklady sestávají z nákladů zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, (dále jen „a. t.“) sestávající z částky 9 700 Kč za každý ze šesti úkonů právní služby (převzetí, vyjádření k žalobě, účast u jednání dne 08. 06. 2020, vyjádření k odvolání žalobkyně, vyjádření ze dne 22. 04. 2021, vyjádření ze dne 20. 01. 2022) uvedených v § 11 odst. 1 a. t. včetně šesti paušálních náhrad výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 a. t., daň z přidané hodnoty ve výši 12 600 Kč, pokud se týká zastoupení žalované ad. 1). Dále dvou úkonů právní služby po 9 700 Kč (příprava a převzetí zastoupení, vyjádření k žalobě) a dvou paušálních náhrad po 300 Kč, jakož i daň z přidané hodnoty ve výši 21 % ve výši 4 200 Kč. Dále v případě zastoupení obou žalovaných současně dva úkony právní služby po 15 520 Kč (účast u jednání dne 03. 10. 2022 a dne 17. 04. 2023), dvě paušální náhrady po 300 Kč a daň z přidané hodnoty ve výši 6 644,40 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalobkyně povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, mohou se žalovaní domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Most 24. dubna 2023

Mgr. Jan Musil
samosoudce